معتمدی با «رامبراند تریو» کنسرت می‌دهد

محمد معتمدی، خواننده موسیقی ایرانی در ادامه دور تازه کنسرت خوانندگان ایرانی در خارج از کشور دو اجرای زنده را با همراهی مجموعه «رامبراند تریو» برگزار می‌کند. این کنسرت‌ها به‌گونه‌ای طراحی شده که مخاطبان شاهد اجرای قطعاتی تلفیقی از آواز ایرانی با همراهی موسیقی هنرمندان قاره‌سبز خواهند بود. اولین کنسرت امروز ۲۱آذر در سالن اوستنده بلژیک و دومین کنسرت ۲۵آذر در سالن لانتارن ونستر روتردام هلند برگزار می‌شود.

انتشار «سرگشته راه‌حق» برای نوبت دوازدهم

«سرگشته راه‌حق» نوشته نیکوس کازانتزاکیس با ترجمه منیر جزنی برای دوازدهمین بار تجدید چاپ شد. این اثر شرح زندگی قدیس فرانسوی و بنیانگذار فرقه مسیحی فرانسیسکن‌هاست. فرانسواتک فرزند خانواده‌ای بسیار ثروتمند و فردی خوشگذران است که روزی ناگهان صدای خدا را حس می‌کند، از تمام ثروت و مقام خود دست می‌کشد و به راه دیگری می‌پیوندد؛ راهی که او را به بی‌نیازی از دنیا و دل‌بریدن از خویشان می‌رساند.

مدیریت حضور نوجوانان در فضای مجازی از چالش‌های حوزه فرهنگ عمومی است | عکس: ایرنا

آخرین کتابی که خوانده‌اید یا آخرین فیلمی که دیده‌اید چه بوده و خلاصه چه شناختی از مصادیق فرهنگ عمومی و آنچه مردم در حوزه فرهنگ با آن درگیرند، دارید، به پاسخ درستی نمی‌رسید! ضلع سوم در این حوزه، مخاطب است. امروز تفاوت و فاصله نسل‌ها به سه تا چهار سال کاهش یافته است. نسل دهه ۷۰ با ۸۰ تفاوت زیادی دارد اما وقتی فرهنگ را تعریف می‌کنیم دقیقا نمی‌دانیم این تعریف برای کدام نسل است. نسل دهه ۸۰ نسلی مطالبه‌گر، خشونت‌گریز، سیاست‌گریز، در پی آموختن زبان‌های دیگر، علاقه‌مند به شنیدن موسیقی و فیلم به زبان اصلی، علاقه‌مند به هنر و اهل گفت‌وگو است و دیر اقناع می‌شود. پس نمی‌شود برای این نسل مشابه نسل یا نسل‌های قبل برنامه ریزی فرهنگی کرد.

تجربیات کشورهای توسعه‌یافته یا کشورهای مسلمان مشابه خودمان در این زمینه چه می‌گوید؟

متاسفانه ما از اصل استفاده از تجربیات کشورهای دیگر غفلت کرده‌ایم چون نه از تجربیات کشورهای شبیه خودمان استفاده کرده‌ایم و نه از تجربیات کشورهای توسعه‌یافته‌ای که فرهنگ‌شان را در عین توسعه‌یافتگی حفظ کرده‌اند. ما اول باید تکلیف‌مان را با مقوله توسعه‌یافتگی روشن کنیم و به این سوالات پاسخ دقیق بدهیم که اگر توسعه‌یافته شویم آسیب فرهنگی می‌بینیم یا نه و این‌که اصلا می‌خواهیم توسعه‌یافته و پیشرفته شویم یا نه. کشورهای پیشرفته مانند کره‌جنوبی و ژاپن هزینه‌های سنگینی برای حفظ فرهنگ‌شان صرف کرده‌اند. این کشورها در عین پذیرش این‌که پیشرفت یعنی ارتباط، باز شدن مغزها، فضای مجازی آزاد و... فرهنگ‌شان را حفظ کرده‌اند. در ایران تمام این موارد را داریم اما برای دهه هشتادی‌ها برنامه‌ای نداریم! سیاست‌ها، متولیان و مخاطبان به‌عنوان سه ضلع اصلی حوزه فرهنگ اگر به‌درستی شناخته نشوند، نمی‌توان انتظار داشت فرهنگ عمومی متناسب با آرمان‌ها و ارزش‌هایمان شکل بگیرد. به‌شخصه معتقدم این تغییرات و پیشرفت‌ها هیچ منافاتی با اسلامی بودن ما ندارد و نخواهد داشت. ما هنوز پس از سال‌ها نظر دقیق اسلام را در مورد موسیقی نمی‌دانیم. فقهایی داریم که نگاه متفاوتی به موسیقی دارند اما معلوم نیست کدام نگاه را قبول داریم. اگر نگاه فقهی‌ای را قبول داریم که تعریفی انقباضی از موسیقی دارد چرا این نگاه را انتخاب می‌کنیم؟ من معتقدم اصلا منافاتی ندارد در عین این‌که اسلامی هستیم به فرهنگ عمومی جامعه هم توجه کنیم.

با توجه به توسعه روز افزون فضای مجازی، چطور می‌توان این فضا را به خدمت فرهنگ عمومی و تقویت آن درآورد؟

واقعیت این است کرونا با جهان کاری کرد که حتی پس از رخ بر بستن این ویروس هم نمی‌توان مانع توسعه فضای مجازی شد. برنده این بازی هم شخص یا مجموعه‌ای است که از این ظرفیت برای خودش استفاده کند. برای در دست گرفتن فضای مجازی باید محتوا تولید کرد. ما متناسب با فضای مجازی، محتواهای مناسب نداریم هر چند نهادهای زیادی متولی این کار هستند و اعتبارات، بودجه و نیروی انسانی دارند. مثلا شورای‌عالی فضای مجازی بگوید چقدر از بودجه‌ای که می‌گیرد را صرف تولید محتوا کرده یا سازمان تبلیغات اسلامی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به چه نحوی محتوا تولید می‌کنند؟ در جهاد دانشگاهی تحقیقاتی کردیم و متوجه شدیم نسل جدید به برنامه‌های مهارتی در هر حوزه‌ای علاقه دارد و برنامه‌های گفت‌وگویی را می‌پسندد، حال آن که در فضای مجازی ما عنصر گفت‌وگو ضعیف است و پیام‌گذاری گویی فاقد اهمیت است. نیاز دیگر نسل جدید هنر (به‌خصوص تئاتر و موسیقی) و فعالیت‌ها و مسوولیت‌های اجتماعی مانند کانون‌های حمایت از محیط‌زیست، احیای دریاچه ارومیه، بلوط زاگرس و... است. به نظر می‌رسد فضایی مانند اینستاگرام این نیازها را به‌خوبی پوشش می‌دهد. واقعیت این است آمار دنبال‌کننده‌های مقامات و نهادهای دولتی خیلی کم است اما یک سلبریتی چند میلیون دنبال‌کننده دارد و همان حرف مقام دولتی را وقتی یک سلبریتی بر زبان می‌راند، مورد استقبال بیشتری واقع می‌شود.

یعنی نهادها و فضاهای غیررسمی به تقویت حوزه فرهنگی، بیشتر کمک می‌کنند.

دقیقا. من معتقدم در کشور ما بار حوزه فرهنگ را نهادهای غیررسمی به دوش می‌کشند و نهادهای رسمی نقش چندانی ندارند؛ مثلا همین کافی‌شاپ‌ها که مهم‌ترین علت توسعه و شکل‌گیری‌اش، نیاز به گفت‌وگو بوده و هست یا بلک‌باکس‌های تئاتر که مورد استقبال جدی واقع شده و جالب این است که مجوز کافی‌شاپ‌ها را اتحادیه صنف بستنی، آبمیوه و کافی‌شاپ می‌دهد اما هیچ‌کس بر رویدادهایش نظارت نمی‌کند. در این مکان‌ها کتاب‌هایی که مجوز ندارند، رونمایی می‌شوند، شاعرانی که آثارشان در سیستم رسمی اجازه انتشار ندارد، با مخاطبانشان حرف می‌زنند، کنسرت موسیقی، تئاتر و... برگزار می‌شود، درحالی که متاسفانه کل سیستم رسمی و محل اعمال سیاست‌های رسمی فرهنگی در صداوسیما خلاصه شده است.

برای اصلاح، بهبود و ارتقای فرهنگ عمومی چه باید کرد و شما اساس تغییر این حوزه را در چه می‌دانید؟

به باور من، اساس تغییر بر این است که وضع موجود را به صورت واقعی پایش و مطالعه کنیم. بعد هم این واقعیت‌ها را بپذیریم؛ مثلا بپذیریم بخشی هر چند کوچک از جامعه به نگهداری حیوان خانگی و سگ‌گردانی روی آورده است. این واقعیت‌ها را حذف نکنیم و بعد مبتنی بر آن سیاستگذاری کنیم. برای تغییر لازم است تعارضات نگرشی میان متولیان فرهنگی از بین برود. ما هنوز میان متولیان حوزه فرهنگ به گفتمانی مشترک (بین نگاه انبساطی و انقباضی) نرسیده‌ایم. به‌رغم مطالعات انجام شده، تصویر متولیان ما از فرهنگ عمومی غیرواقعی و صرفا مبتنی بر دیده‌ها و شنیده‌های خودشان است نه مبتنی بر نظرسنجی‌ها. جهان امروز به افکارسنجی و پایش نظرات اهمیت می‌دهد. اگر بخواهیم سیاستگذاری درست داشته باشیم اول باید مطالعه کنیم و قبل از هر کاری باید نظرسنجی کرد. فرهنگ عمومی به گفت‌وگوی متولیان فرهنگی نیاز دارد و باید به همه اجازه حرف زدن داد تا بشود در محیط آرام و سالم مقوله فرهنگ را مدیریت کرد.

یک انسان از بدو تولد تا کهنسالی همان لباس نوزادی را بپوشد! اگر سیاست‌های فرهنگی متناسب با تغییرات فرهنگ عمومی به‌روز نشود، از سمت عموم مردم، پس زده می‌شود. ضلع بعدی، متولیان فرهنگی هستند. حتی اگر بپذیریم که سیاست‌های فرهنگی، کلان و قابل اتکاست بازهم متولیان فرهنگی ما به‌روز نیستند و از فرهنگ عمومی شناختی ندارند چون بعضا دغدغه‌شان فرهنگ نیست و صرفا شغل فرهنگی دارند. این افراد امروز در حوزه فرهنگی هستند، فردا در سیاست و چه‌بسا زمانی در اقتصاد فعالیت دارند. همین نداشتن دغدغه فرهنگی باعث شناخت‌نداشتن متولیان از این حوزه شده است. فرهنگ عمومی، مستلزم حضور در عموم است و وقتی شخصی در میان مردم حضور ندارد و ذائقه موسیقایی، فیلمی، تئاتری و... مردم را نمی‌داند، نمی‌تواند سیاست‌گذاری درستی داشته باشد. اگر از اغلب متولیان فرهنگی کشور بپرسید

مجمع علوم انسانی و اسلامی در نشست خبری مطرح کرد:

کاربردی به دولت ارائه داده‌ایم

این بسته‌ها استقبال کرده و قرار است روند کمک فکر مجمع به دولت مستقر ادامه داشته باشد. حجت‌الاسلام والمسلمین غلامی بار دیگر تاکید کرد که به‌روزرسانی، کاربردی‌سازی و بومی‌سازی علوم انسانی مهم‌ترین اهداف مجمع در برگزاری کنگره و کنفرانس‌های بین‌المللی است.

دستور رئیس جمهور درباره بسته پیشنهادی

او همچنین در پاسخ به خبرنگار روزنامه جام‌جم درباره بودجه مجمع توضیح داد: ردیف بودجه‌ای برای مجمع عالی علوم انسانی - اسلامی تعریف نشده و ما در واقع یک سازمان مردم‌نهاد محسوب می‌شویم که از کمک‌های مردمی و همکاری مراکز دانشگاهی و انجام کارهای سفارشی از جمله برای بخش‌های دولتی برای تامین بودجه بهره می‌بریم.

به گفته غلامی، این مجمع دولتی نیست و دولت برای بهره‌گیری از دستاوردهای علمی مجمع در امور حکومت‌داری اجبار و التزامی ندارد اما به نظر می‌رسد دولت جدید از بسته‌های پیشنهادی مجمع استقبال کرده است. حجت‌الاسلام غلامی در این باره به جام‌جم گفت: آقای رئیسی این بسته‌ها را به وزارتخانه‌های مربوطه ارجاع و دستور بهره‌برداری از آن را داده است.

رئیس شورای سیاستگذاری مجمع عالی علوم انسانی - اسلامی امیدوار است دستاوردهای علمی مجمع از جمله مقالات و اطلاعات کنگره ششم مورد توجه دولت قرار بگیرد و در سیاستگذاری و برنامه‌ریزی از آنها بهره‌برداری شود.

همچنین بر اساس توضیحات شریفی در ششمین کنگره از علامه مصباح نیز به پاس ایجاد ساختار آموزش علوم انسانی و نظریه‌پردازی در این حوزه مورد تقدیر قرار خواهد گرفت.

یکی از تفاوت‌های کنگره ششم در مقایسه با دوره‌های قبلی بخش بین‌الملل است که امسال به دلیل مشکلات ناشی از شیوع ویروس کرونا به شکل متفاوت برگزار می‌شود. قرار است بعد از مراسم رسمی کنگره، احتمالا در بهمن ماه، بخش بین‌المللی در دو کمیسیون به زبان‌های عربی و اسپانیولی برای کشورهای جهان عربی و آمریکای لاتین برگزار شود. دبیر جهان عرب در این کمیسیون از کشور لبنان است و مدعوینی از کشورهای تونس، الجزایر، عراق، سوریه و چند کشور دیگر به همراه دو نماینده از ایران که به موضوع علوم انسانی در تعلیم و تربیت می‌پردازند. کمیسیون اسپانیولی بخش بین‌الملل نیز برای کشورهای آمریکای لاتین درباره روش فلسفه اسلامی برگزار می‌شود.

حکمرانی اسلامی در کنگره ششم

دکتر علیرضا باباخان قائم مقام دبیر علمی کنفرانس ملی سیاستگذاری عمومی و حکمرانی اسلامی است که به صورت مستقل در ششمین کنگره بین‌المللی علوم انسانی - اسلامی برگزار می‌شود. این کنفرانس با ۱۳ نشست و تلاش برای شنیدن نظرات و ایده‌های صاحب‌نظران شکل گرفته و به گفته باباخان ۵۱ استاد و صاحب فکر در قالب ارائه مقاله سفارشی با آن همکاری کرده‌اند.

قائم مقام دبیر علمی کنفرانس ملی سیاستگذاری عمومی و حکمرانی اسلامی توضیح داد: در این کنفرانس ۸ کمیسیون طراحی شده که از آن جمله می‌توان به کمیسیون حکمرانی فرهنگی، حکمرانی قضایی، حکمرانی اداری و... اشاره کرد. از چهره‌های مطرح علمی در هر کمیسیون دعوت به همکاری شده و ۱۴۳ چکیده مقاله به دبیرخانه این بخش ارسال شده که در نهایت از میان آنها ۱۰۵ مقاله در کنفرانس حکمرانی اسلامی طرح و تحلیل می‌شود.

کنگره ششم به روایت اعداد

حجت‌الاسلام والمسلمین احمدحسین شریفی دبیر علمی کنگره توضیح داد که مجمع عالی علوم انسانی - اسلامی، مسوولیت اجرایی هم‌افزایی، هماهنگی و گفتمان‌سازی را برعهده دارد و نه تولید محتوا. او همچنین درباره برگزاری ششمین کنگره توضیحاتی ارائه کرد که به روایت اعداد و ارقام به این شرح است:

۵۰ مرکز دانشگاهی و پژوهشگاهی با مجمع عالی علوم انسانی - اسلامی همکاری دارند

۳۰۰۰ استاد در داخل کشور در رشته‌های مختلف با مجمع همکاری دارند

۷۰۰ استاد و پژوهشگر در ارزیابی و داوری محتوا با مجمع همکاری کرده‌اند

۶۹۸ مقاله به دبیرخانه کنگره رسیده است

۱۷۱ مقاله برگزیده شده که در کنگره ششم بررسی می‌شود

۱۴ جلد کتاب از مقالات برگزیده کنگره ششم منتشر خواهد شد

۱۶ کمیسیون تخصصی در کنگره ششم برگزار می‌شود

۴ کمیسیون جدید در کنگره ششم وجود دارد که در کنگره‌های پیشین نبوده؛ از جمله کمیسیون قرآن و علوم انسانی، کمیسیون سیاستگذاری عمومی و حکمرانی اسلامی، کمیسیون فقه و علوم انسانی و کمیسیون هنر و علوم انسانی

۱۰ پیش‌نشست و جلسه نقد و بررسی و کرسیه نظریه‌پردازی برای برگزاری کنگره ششم برگزار شده است

۲۳۰ نفر اعضای کمیسیون‌های علمی این کنگره بوده‌اند

۲ هفته برگزاری کنگره به طول می‌انجامد

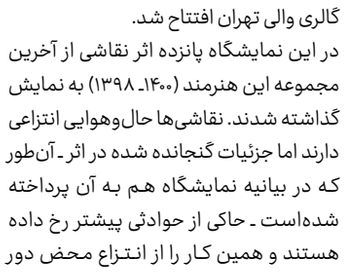
۱۲ روز کمیسیون‌های این کنگره در مراکز دانشگاهی و پژوهشگاهی مختلف سراسر کشور برپا خواهد بود

۳ نفر از برترین‌های حوزه علوم انسانی در پنجمین جایزه جهانی علوم انسانی - اسلامی معرفی خواهند شد

ششمین کنگره بین‌المللی علوم انسانی - اسلامی و پنجمین دوره جایزه جهانی علوم انسانی - اسلامی یکشنبه ۲۸ آذر برگزار می‌شود و کنفرانس ملی سیاستگذاری عمومی و حکمرانی اسلامی نیز در ۲۹ آذرماه برپا خواهد شد

روی دیوار

نقاشی‌های یک شاعر چگونه است؟

عکس: بیتا احمدزاده

کسانی که ادبیات را دنبال می‌کنند با نام خواهران فریس‌آبادی به‌عنوان دو شاعر صاحب‌نام و مترجمانی که تعدادی از آثار مهم ادبیات معاصر جهان را به فارسی ترجمه کرده‌اند، آشنا هستند اما آنها همچنان که در ادبیات فعالیت جدی دارند، در حوزه هنرهای تجسمی هم حضور دارند و اتفاقا همین روزها نمایشگاه نقاشی‌های بهاره فریس‌آبادی در تهران برپاست.

شاید بازدید از این نمایشگاه برای بررسی تطبیقی ذهنیت و تخیل در شعر و نقاشی، جالب باشد. اتفاقی که پیشتر در آثار سهراب سپهری روی داده‌است و بسیاری از کسانی که آثار او را تحلیل و بررسی کرده‌اند، به هر دو وجه تخیل او در شعر و نقاشی پرداخته‌اند.

نمایشگاه نقاشی‌های بهاره فریس‌آبادی عنوان شاعرانه «جای‌باش» دارد و شامگاه جمعه ۱۹ آذر با حضور جمعی از هنرمندان و علاقه‌مندان هنرهای تجسمی و ادبیات، در گالری والی تهران افتتاح شد.

در این نمایشگاه پانزده اثر نقاشی از آخرین مجموعه این هنرمند (۱۴۰۰ـ ۱۳۹۸) به نمایش گذاشته شدند. نقاشی‌ها حال‌وهوایی انتزاعی دارند اما جزئیات گنجانده شده در اثر ـ آن‌طور که در بیانیه نمایشگاه هم به آن پرداخته شده‌است ـ حاکی از حوادثی پیشتر رخ داده هستند و همین کار را از انتزاع محض دور می‌کند.

در بخشی از بیانیه هنرمند آمده‌است: «جای‌باش، منزلگاه یا سرزمین؛ این شکل توافقی محصور یا به تعبیری درست‌تر این ماده‌ای که حجم زیادی از حافظه ما را اشغال می‌کند موجودیتی است متشکل از حوادث. شکل فرسایش یا دگردیسی تنی است که قرار ندارد هرآنچه بر او رفته را موبه‌مو با جوارح، اشکال و فرم‌های برگرفته از روایاتش بیان کند و نیز خیال ندارد حکایاتش را در انتزاع محض که مثل خاطره غروبی در برهوت، بی‌گذشته و بی‌آینده است برای کسی تصویر کند!»

این نمایشگاه تا سی‌ام آذر ماه ادامه دارد و ساعات بازدید روزانه گالری از ۱۲ تا ۲۰ به جز روزهای شنبه است.

بازگشت اردشیر محصص

گالری آرتیبیشن هم از روز جمعه میزبان مجموعه‌ای از آثار اردشیر محصص ـ طراح و کاریکاتوریست ـ خواهد بود که سال ۱۳۸۷ در نیویورک درگذشت.

این مجموعه آثار شامل تعدادی از آثار کمتر دیده‌شده اردشیر محصص خواهد بود که نیکزاد نجومی، هنرمند ایرانی ساکن آمریکا و از دوستان نزدیک محصص در نیویورک، اصالت این آثار را تایید کرده‌است.

اردشیر محصص، متولد ۱۳۱۷ در لاهیجان است. او در رشته حقوق در دانشگاه تهران فارغ‌التحصیل شد و از همان زمان به‌عنوان طراح با نشریات مختلفی نظیر توفیق و... همکاری کرد. پیش از انقلاب چند کتاب از مجموعه طراحی‌هایش منتشر شده‌بود. محصص سال ۱۳۵۶ ایران را برای همیشه به مقصد آمریکا ترک کرد و در شهر نیویورک ساکن شد. این هنرمند در سال‌های پایانی عمر با بیماری دست و پنجه نرم می‌کرد و در نهایت ۱۸ مهر ۱۳۸۷ در ۷۰ سالگی در نیویورک درگذشت.

در بیانیه این نمایشگاه آمده است: در دوره‌ای که هنرمندان ایرانی دربند زیبایی‌شناسی آثار مدرنیسم بودند او از زیبایی‌شناسی جدا شد و به طراحی برای بیان شخصی پرداخت، اتفاقی که هم‌اکنون نیز امری معاصر شناخته می‌شود.

نمایشگاه اردشیر محصص به مدت ۱۰ روز و تا ۲۹ آذر برپا خواهد بود. علاقه‌مندان می‌توانند هر روز از ساعت ۱۱ تا ۲۰ به نشانی خیابان شریعتی، پایین‌تر از حسینیه ارشاد، نرسیده به همت، گل‌نبی (غرب)، میدان احمدی‌روشن (کتابی)، خیابان ساسانی‌پور، خیابان دریا (قندی)، شماره ۶، گالری آرتیبیشن مراجعه کنند.

همچنین نمایشگاه برای افرادی که در قرنطینه به سر می‌برند، به صورت آنلاین و همزمان با آغاز نمایشگاه در سایت آرتیبیشن دایر خواهد شد.

اگر سیاست‌های فرهنگی متناسب با تغییرات فرهنگ عمومی به‌روز نشود، از سمت عموم مردم، پس زده می‌شود